Учітесь, читайте, І чужому научайтесь, І свого не цурайтесь.
Т. Г. Шевченко.

ЗА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ КАДРИ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА У ВЕРЕСНІ 1956 р.

№ 14 (1697)
ВІВТОРОК
15
ЖОВТНЯ
1991 року
Ціна 4 коп.

ОРГАН РЕКТОРАТУ І РАДИ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ
УКРАЇНСЬКОЇ ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

ДУМКИ ВЧЕНИХ

ВУГЛЕКИСЛОТА, КЛІМАТ І ЖИТТЯ

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

(Закінчення. Початок у минулому номері).

В закислених грунтах погано також розвиваються і культурні сільськогосподарські рослини (особливо бобові та олійні), гинуть першими дуби в лісах. В самих рослинах та і в урожаї при цьому також накопичуються кислоти, які, потрапляючи з їжею в організм тварини чи людини, спричиняють його закислення (що в клініці іменується— ацидозний стан організму). Такі тварини і люди затримуються в рості, пригнічується їх імунний статус (а значить, підвищується сприйнятливість до хвороб). Особливо чутливі до ацидозу новонароджені. У них порушуються харчотравлення, розвиваються діареї, бронхопневмонії, амонійний токсикоз, що веде до підвищення смертності. Ацидоз різко ускладнює перебіг хвороби у діабетиків та подагриків, порушує також обмін кальцію, що веде до захворювань кістяка та зубів і т. д. Пояснюючи ці явища, хочу звернути увагу на те, що в значній мірі подібно до рослин (яким так необхідний вуглекислий газ); тварини також чутливі до зміни концентрації в крові як вуглекислого газу, так і зв'язаної вуглекислоти у вигляді бікарбонатів натрію (звичайна питна сода). В нормі в організмі людини чи тварини концентрація бікарбонату натрію в крові складає приблизно 0,1%. Саме він в основному забезпечує слаболужне середовище крові. При надходженні в організм надлишку кислот саме бікарбонат натрію крові першим використовується для їх нейтралізації, і тому його концентрація при цьому зменшується, що негативно впливає на ряд обмінних процесів і що обумовлює ті стани організму, про які мова йшла вище. Нагадаю також, що ацидозний стан організму людини чи тварини розвивається як норма перед родами та зразу після них, при різких крововтратах та обширних травмах і опіках, при діабеті та подагрі. В ці періоди люди повинні відповідним чином змінювати свій раціон. Ацидозний стан розвивається у тих, хто споживає відносно багато м'яса, сиру, яєць і хліба. Сприяє ацидозу також надмірне споживання пива та сильне алкогольне сп'яніння. Прекрасним антиацидозним засобом для людей є включення в свій раціон овочів та фруктів, мінеральних вод типу «Боржомі», «Свалява», «Лужанська» та інші так звані лужні води. Широке використання в тваринництві таких кормів, як силос та кислий жом, також часто обумовлює розвиток в їх організмі ацидозного стану з усіма вищеперерахованими наслідками. Це необхідно мати на увазі, тим більше в умовах теплих зим, коли кислотність цих кормів різко зростає. При цьому достатньо ефективним показало себе введення в такі раціони спеціальних препаратів (карбоксилін, карбостимулін, МП-7, МП-15, МП-30), розроблених нашою кафедрою спільно з науковими установами. Але це не вирішує проблеми в цілому. Необхідно братись за першопричини.

Все зростаючі темпи закислення природи, небачені нею по кількості викиди в атмосферу абіогенної вуглекислоти та інших газів осьось досягнуть тієї критичної межі, коли механізми саморегуляції уже не спрацюють і розпочнеться катастрофічне потепління клімату, дефіцит кисню, підйом рівня моря, отруєння вод, грунтів та атмосфери — до такого стану, що життя людини на нашій планеті стане неможливим. Виходячи з того, що основним фактором такого стану стала людина, зупинити катастрофу може тільки людство, яке, незалежно від своїх політичних поглядів, расових та інших відмінностей, об'єднає свої зусилля, матеріальні та інтелектуальні ресурси на реанімацію природи заради прекрасного життя на ній.

Підбиваючи підсумки сказаного, звертаюсь до Верховної Ради та уряду республіки, президії АН України та УААН, Комітету по охороні природи та асоціації «Зелений світ» з проханням терміново приступити до розробки республіканської програми вуглекислотної реанімації природи. Це повинен бути один з найактуальніших наукових проектів нашої держави. В його розробці повинні взяти участь практично всі наукові та учбові заклади республіки. Тут, як ніде, необхідно об'єднати енергію молодих та досвід і розум старших. В фінансуванні цього проекту повинні взяти участь всі міністерства та відомства, окремі організації та кооперативи.

Вважаю, що основні напрямки вказаної програми повинні включати:

1. Вивчення балансу CO_2, O_2 та біомаси в регіонах республіки, розробка планів нормалізації виявлених порушень в окремих регіонах.

2. Створення карти ступенів забрудненості атмосфери окисами азоту та сірки і розробка шляхів нормалізації виявлених порушень на території України.

3. Створення карти кислотності всіх (великих і малих) водоймищ, річок та підземних вод України. Виявлення причин зростання кислотності вод і грунтів та розробка планів нормалізації виявлених порушень в регіонах.

4. Створення карти стану забрудненості вод, донних відкладень та грунтів України важкими металами, розробка планів нормалізації виявлених порушень.

5. Вирішення питання про підготовку спеціалістів-екологів в найважливіших напрямках народного господарства при відповідних прикладних вузах.

Д. МЕЛЬНИЧУК, академік УААН, член-кор. АН України, професор, ректор УСГА.

ЗАПРОШУЄМО ДО РОЗМОВИ

ПОНОВЛЕНО НАЗВУ

Значний вклад Львівського зооветеринарного інституту у підготовці наукових кадрів та спеціалістів вищої кваліфікації; тісні зв'язки з вченими багатьох наукових установ і учбових закладів ветеринарної медицини Європи та Америки. Тож Українська академія аграрних наук, Мінсільгосп УРСР, Міносвіта УРСР, Академія наук УРСР, Мінекономіки УРСР, Мінохорони здоров'я УРСР, Українська сільгоспакадемія підтримують клопотання вченої ради та колективу Львівського зооветеринарного інституту про повернення його колишньої назви — «Львівська академія ветеринарної медицини».

Термін «ветеринарна медицина» історично обумовлений ще в дореволюційний період. В нашій країні ветеринарія мала назву «ветеринарна медицина», як це має місце до цього часу в зарубіжних країнах.

М. ЗУБЕЦЬ, віце-президент Української академії аграрних наук.

Таке клопотання було порушено перед урядом республіки. І керівництво згодилося з аргументами, викладеними в ньому. Буквально за кілька днів це питання було вирішено позитивно, як пише міністр:

«Кабінет Міністрів України погоджується з пропозицією... про повернення в установленому порядку Львівському зооветеринарному інституту його колишньої назви — Львівська академія ветеринарної медицини.

О. ТКАЧЕНКО».

* * *

Історична назва поновлюється. Як бачите, люди здбають про це. А як же бути нам? В складі академії є і ветеринарний факультет. То чи не пора нам привести в норму його найменування, як це зробили львів'яни і як прийнято в світі — «факультет ветеринарної медицини»?

Дякуємо!

Ми, слухачі ФПК, хочемо висловити щиру подяку викладачу фізіології рослин І. К. Богдан — кандидату біологічних наук за цікаві і змістовні лекції, за ту допомогу, яку вона нам надала в методиці проведення лабораторно-практичних занять. Ми із задоволенням відвідували її лекції.

Простота, високий науково-методичний рівень, дохідливість тощо — всі ці риси властиві методиці викладу матеріалу Ірини Костянтинівни. Вона є прикладом для нас, як слід навчати, виховувати дітей.

Л. СОПІВНИК, Ю. БАЗЕЛЯН, А. ДМИТРЕНКО, А. ПОПОВА, С. БОБОКУЛОВ та ін. 8 підписів викладачів технікумів.

Гості—американські професори

Ця зустріч з американськими вченими зацікавила багатьох викладачів, аспірантів і студентів зооінженерного факультету, які о призначеній годині зібралися в І-му учбовому корпусі. Річард Боген — регіональний директор американської ради по кормовому зерну корпорації (Австрія, США), Гіберт Холіф— доктор по свинарству (департамент тваринництва США). Вони говорили про методи вирощування, відгодівлі, лікування в інтенсивних технологіях з використанням біотехнологічних прийомів основ генної інженерії в удосконаленні породних груп свиней Сполучених Штатів Америки, охоче відповідали на запитання присутніх. Інші їхні колеги зустрічалися з фахівцями на відповідних факультетах сільгоспакадемії.

Безумовно, що ці зустрічі мали обопільну користь: їм — ближче познайомитися з специфікою науки, навчання в одному з найстаріших хліборобських вузів нашої країни, а наші викладачі й студенти багато цікавого дізналися про американські форми й методи підготовки спеціалістів сільського господарства.

О. ТРОФИМЕНКО, ст. науковий співробітник УСГА.

ПІСЛЯ ВИСТУПУ ГАЗЕТИ

Є НАД ЧИМ ЗАДУМАТИСЬ

На статтю «Чехарда в гуртожитках» у газеті № 7 повідомляю, що відмічені факти мають місце. Головними причинами (на мій погляд) є такі.

1. Перехід на студентське самоуправління гуртожитку, проти якого виступала господарська частина, був помилковим. Сьогодні на постійній роботі коменданта залишилось тільки дві особи. А що може зробити студент-комендант, якщо він не встигає ні в навчанні, ні в гутожитській роботі? Прибирання в гуртожитку треба виконувати зранку, завозити різні товари, знаряддя праці і т. д. — також в робочий час; з другого боку — треба йти на заняття в цей же час. Отож комендант під пресом (деканат і дирекція студмістечка), а роботи нема. Як тільки він набереться досвіду, його треба міняти, бо закінчується навчання в вузі.

2. Виховна робота в гуртожитках зовсім не проводиться. Студрада, комендантська служба з студентів; поселення проводять студентські комісії, тому в гуртожитках кругова порука. Знайти порушника часто неможливо. А безкарність призводить до нових порушень. Наведу лише один приклад по гуртожитку № 6, в якому за рік розтрощили (а по-іншому сказати неможливо) 80% умивальників та змішувачів, на їх місце змонтували до травня нові, але І червня уже 30% розбиті знову. В гуртожитках № 5, 6, 7 майже кожний день ремонтують душ. В гуртожитках № 4, 10 після зими 15% немає вікон: в 10-му та 11-му в місцях загального користування на рік по 3 рази встановлюють світильники. А що твориться після вручення дипломів? Шафи для одягу, стільці, столи, ліжка коменданти збирають під гуртожитками, в 10-му та 11-му гуртожитках — і на даху.

3. Торік створили дирекцію студмістечка, обов'язків багато, а прав майже

(Закінчення на 2-й стор.).

СЕЗОН ПОЧАЛИ В БІРЖАЇ

Баскетбольна команда Української сільськогосподарської академії часто виступає «постачальником» гравців для клубу вищої ліги — «Будівельника». Думається, нашим читачам буде цікаво дізнатися, чим живе «Будівельник» сьогодні, тим більше, що й нині там грають наші вихованці.

У плані підготовки до нового сезону клуб виступив на комерційному турнірі в литовському містечку Біржай, що за 200 кілометрів від Вільнюса. Тут багато років працював знаменитий Владас Гарастас, наставник каунаського «Жальгіріса» і збірної СРСР. Красивий бронзовий кубок — приз Гарастаса — завоювали кияни. Ці інтерв'ю наставника киян, заслуженого тренера СРСР Зураба Хромаєва я взяв в один з вільних від змагань день.

— Цього року ви вже тричі прилітаєте до Литви...

— Так. Двічі нас — взимку і навесні — запрошували на всесоюзний і міжнародний комерційні турніри в Каунас. Тепер ось Біржай.

Змагання в Литві проводяться на високому організаційному рівні з чималим призовим фондом, турботливими спонсорами, гарними й оригінальними призами. В Біржаї мешкає всього 15 тисяч жителів. А який тут прекрасний зал, яка любов до баскетболу! Як же сюди не приїжджати? Ми дістали запрошення приїхати сюди знову у серпні наступного року.

— Які зміни у складі?

— Втрат нема. Мурзін не встиг на перше тренування, оскільки перебував у турне в складі збірної СРСР. У Канаді на молодіжному чемпіонаті світу виступав Окунський. Потапенко проходив підготовку у складі юнацької збірної країни. Всі інші в зборі. Кузьмін, Васильєв, Перегуд з'явилися у нас в кінці минулого сезону. Вони — з команди Української сільськогосподарської академії.

Сподіваємось, в цьому сезоні будемо менше засмучувати наших шанувальників. Минулий чемпіонат був напруженим, і жодному з призерів не поталанило зберегти свої позиції. Без медалей залишилися ми, столичні динамівці, ЦСКА.

— На початку жовтня «Будівельник» розпочав боротьбу за Кубок Корача.

— На першому етапі двічі зустрінемося з баскетболістами з Румунії, на переможців цієї пари чекає французька команда. До першого побачення з румунами проведено ігри стартового туру чемпіонату країни в Самарі і Саратові. Але цього явно недостатньо. Плануємо зіграти кілька матчів за кордоном. Як повітря, потрібна ігрова практика.

(Закінчення на 4-й стор.).

Є НАД ЧИМ ЗАДУМАТИСЬ

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.).

нема. Так, згідно з положенням «Про студентські гуртожитки» ніхто не має права протягом навчального року виселяти з гуртожитку, а відшкодувати збитки можливо тільки за власним бажанням або через суд.

4. Форма обслуговування гуртожитків в період демократизації не відповідає сучасним вимогам.

5. Фондіц на меблі, миючі засоби, постіль немає зовсім.

Крім того, господарська частина фізично не в змозі за два місяці (коли студенти від'їжджають на практику) виконати капітальний ремонт і одного гуртожитку, а необхідність — 2—3. Без відселення з гуртожитку капремонт проводити просто небезпечно: не виконуються технологія ремонту, техніка безпеки, протипожежна безпека; фронту робіт нема, і виконується таким чином не за технічними нормами. В результаті — ще й перевитрати кошторисної документації, бо непередбачених робіт дуже багато при такій організації ремонту.

Далі так тривати не може. Щоб створити необхідні житлові умови, потрібно ось що. Перевести гуртожитки на нову форму обслуговування. Її суть — госпрозрахунок. Потрібно матеріально заохотити всіх активістів гуртожитків і обслуговуючий персонал. Поступово перейти від гуртожитків до студентських готелів з відповідною зміною оплати за проживання. Надати право самому студенту вибирати той чи інший гуртожиток. Добитись будівництва додатково гуртожитків — це перспектива. А сьогодні — забезпечити виготовлення та комплектацію меблями гуртожитків через Боярську ЛДС. Починаючи з навчального року, поселяти тільки за санітарними нормативами. Відмовитись від студентського самоуправління і підібрати на постійну роботу штатних працівників. Надати право директору студмістечка виселяти з гуртожитків порушників (розробив перелік умов, за які студент може бути виселений). Поселення проводити тільки по ордеру і договору найму на житло. Посилити виховну роботу через студради та дирекцію студмістечка, створити нетерпимі умови для порушників правил проживання. Поселення проводити студмістечку за списками факультетських комісій по поселенню. Всі види послуг зробити платними (дискотеки, відеосалони, камери схову і т. д.). Зароблені ж гроші використовувати на покращення житлових умов, надання різної допомоги студентам, матеріального заохочення активістів, обслуговуючого персоналу. Постійно раз на тиждень проводити санітарний день в гуртожитках. Організувати на поверхах чергування студентів. Посилити пропускний режим. Постійно один гуртожиток виводити з-під поселення для капітального ремонту.

Думаю, що при вирішенні цих питань можна значно поліпшити умови проживання студентів.

М. МАРХОНЬ,
директор студмістечка.

ЗОНАЛЬНИЙ СЕМІНАР

В нашій академії був зональний семінар методистів заочного навчання сільськогосподарських вузів України. З доповідями «Завдання вузів по поліпшенню підготовки спеціалістів заочної форми навчання в світлі перебудови діяльності вищої школи» і «Основні напрямки підвищення якості підготовки спеціалістів без відриву від виробництва» виступили відповідно методист Головного управління вищих учбових закладів Р. М. Цибулевська і проректор УСГА по заочному навчанню В. Д. Кулик.

В роботі семінару брали активну участь проректори Всесоюзного сільськогосподарського інституту заочного навчання — В. В. Арепʼєв, Дніпропетровського агропромислового університету — В. Г. Бутенко, Херсонського сільськогосподарського інституту — В. В. Морозов, викладачі і методисти нашої академії і сільгоспвузів України. Подаємо думки В. Д. Кулика.

В питаннях покращення підготовки спеціалістів без відриву від виробництва ректорат академії виходить з того, що вимоги кваліфікаційних характеристик однакові для стаціонару і заочного навчання; видаються однакові й дипломи. Тому заочникам, які по годинах учбового плану втричі менше часу перебувають в академії, необхідно бути високоорганізованими, здібними, працювати більш інтенсивно, особливо в міжсесійний період, і мати велике бажання вчитись. Якщо цього немає, хороших результатів на заочній формі навчання добитись неможливо.

Вуз повинен підготувати хорошого спеціаліста, культурну інтелігентну людину, основна ідеологія якої — загальнолюдські цінності. Це відповідає концепції по гуманізації навчання. В академії навчається біля 5,5 тис. студентів-заочників. Це десь половина від загального контингенту студентів вузу. Біля 70% заочників закінчили технікуми. Виходячи з потреби безперервності навчання і надання можливості цим спеціалістам поповнити свої знання й одержати вищу освіту, цей напрямок необхідно підтримувати.

В плані роботи заочного відділення і деканатів орієнтуємось на цю основну частину заочників. Перш за все систематично працюємо і направляємо зусилля рад, деканатів, методичних комісій, кафедр на посилення роботи для покращення підготовки спеціалістів по таких напрямках:

— **набрати на заочне відділення хороший контингент студентів** (працелюбних, організованих, які виявляють велике бажання навчатись).

Безумовно, тут проблем ще багато. Перш за все — недостатній рівень базової підготовки в школах і технікумах, тому багато студентів на перших курсах «спіткаються» на загальноосвітніх дисциплінах.

При прийомі на І курс подано заяв 1350, з них 210 — мали дипломи з відзнакою (план прийому 875 чоловік). Після зарахування по співбесідах (384 чол.) і з підготовчого відділення (82 чол.) залишилось місць для складання іспитів — 300 чоловік. Загальний конкурс був по 3 чоловіка на місце (по спеціальностях — від 2 до 5, а на бджільництво — взагалі 12).

Конкурс для відбору кращих був, але базова підготовка і в кращих недостатня.

— **Створити студентам необхідні умови для навчання.** В цьому плані ректорат працює, щоб поповнити аудиторний фонд (в попередні роки збудований ветеринарний корпус; але на зооінженерний корпус коштів немає); оснастити лабораторії приладами і обладнаннями, створити необхідні умови в читальних залах, найбільш раціонально спланувати заняття (не більше 8 годин в день, менше перерв між «парами»; заняття завершувати не пізніше 7-ї «пари» — о 21-й год., забезпечити необхідною учбовою літературою, харчуванням в їдальнях академії та ін.).

Але в академії заочники зовсім не забезпечуються гуртожитками. Особливо гостро постає це питання в зв'язку з великою дорожнечею оплати за проживання в готелі. Цю велику проблему необхідно оперативно вирішувати.

— **Вести навчання за сучасними учбовими планами.** Академія активно працює по оновленню учбових планів, щоб в перспективі наблизити їх до міжнародного рівня і ринкових відносин. Але багато годин в цих планах витрачається на загальноосвітні і суспільні дисципліни. Тому зробити серйозні зрушення по поліпшенню підготовки спеціалістів при такій розкладці годин дуже важко. Вважаю, що для заочників необхідно збільшити відпустку на сесії до 2 календарних місяців.

— Поряд з покращенням учбових планів **оновлення потребують програми по дисциплінах** з врахуванням досягнень науки і передової практики. На лекціях заочникам необхідно давати основне і виділити ті розділи, які важко засвоюються. Доцільно, щоб в такому ж плані була розроблена і учбово-методична література.

— **Забезпечити активну самостійну роботу студентів** в міжсесійний період. Це — не тільки контрольні і курсові роботи, але й конспект занять в цей період, оформлення рефератів і виготовлення препаратів (ветфак, агрохіміки, економісти, механіки), проведення наукових досліджень, різні розробки і поновлення зношених деталей (механіки і т. д.). Але це питання одне з найбільш складних і багато в чому залежить від самого студента — його працьовитості, організованості, стабільної мотивації до навчання. Кафедри і деканати академії надають студентам необхідні консультації. Але характерно, що студенти в цьому питанні не дуже активні.

— Для активної самостійної роботи заочників в міжсесійний період дуже важливо, **щоб бібліотека і кафедра видавали їм необхідну учбово-методичну літературу.** Систематично аналізуємо стан справ з цього питання. Факультети доповідають на методичній комісії по заочному навчанню. Аналіз ведемо по кожній кафедрі. Направляємо зусилля, щоб кожний викладач проявляв турботу про підготовку і раціональне використання учбово-методичної літератури.

Безумовно, тут є багато проблем. Це й видання нових підручників, посібників, лекцій, і переведення викладання на українську мову, забезпечення папером тощо. Це дуже важлива ділянка. Вона повсякденно має бути в полі зору і методистів, і проректорів, і викладачів.

— Поліпшення підготовки спеціалістів — це, безумовно, й **підвищення вимогливості до студентів.** А вимогливість починається також з методиста. Якщо він такий, то буде дисципліна, студенти менше шукатимуть обхідних шляхів, зменшиться липових довідок; студенти знатимуть, що на «авось» не пройде, а краще писатимуть контрольні, курсові роботи, готуватимуться до сесії.

Забезпечується вимогливість оцінкою викладача і тими наказами, які готуються в вузах. Я проти абсолютного слідування по букві інструкції (життя значно складніше!), є ж різні нестандартні ситуації. Але порядок повинен бути. І повинні бути демократичні, розумні положення про вуз, щоб ними керуватись у роботі. Для посилення вимогливості вводимо письмові екзамени, проводимо атестацію; вважаємо, обов'язковим повинен бути комплексний екзамен з спеціальності і захист дипломних робіт чи проектів.

Не раз я переконувався, що ті, хто працює за спеціальністю, значно краще підготовлені, успішно складають екзамени і захищають дипломні роботи. Тому методистам, деканам, проректорам в цьому плані також необхідно підвищувати вимогливість.

Заочна форма навчання передбачає, щоб навчання допомагало роботі. А робота за спеціальністю допомагає навчанню. Тільки при такому тісному взаємозв'язку можна добитись покращення підготовки спеціалістів.

ТЮ...

Сяють лампи... вдень

Скільки вже говорено в академії (і писалось немало в багатотиражці за ці останні роки) про те, що часто-густо вдень, навіть при яскравому сонячному освітленні не лише в коридорах, а й на східцевих площадках перед вікнами сяють електролампочки, що якось незручно на цьому більше й повторюватися. Рік у рік, з місяця в місяць періодично повторюється стара картина не просто безгосподарності, а кричущої, можна сказати, злочинної. Бо як же інакше розцінювати це? Посудіть самі: даремно витрачається електроенергія, перегоряють зараз так дефіцитні лампочки, яких ніде в магазинах не знайдете й з свічкою ні за які гроші. Правда, їх можна натрапити на базарах у спекулянтів, які за копійчані ті лампочки не складуть ціни в карбованцях.

І ото якщо у вас на робочому місці, в кабінеті чи аудиторії зовсім вийде з ладу освітлення, то доведеться потім сидіти в потемках, бо на складах вузу ви не знайдете жодної лампи ні звичайної електричної, ані трубчатої, так званої денного освітлення. Такі, мов фейерверк, освітлюють без потреби вестибюлі, коридори, підвіконня наче змагаючись в яскравості з небесним світилом. Сміється сонце з небозводу, як писав поет. Сміється насамперед з нашої кричущої безвідповідальності, безалаберності, безгосподарності.

Можна б господарникам хоч раз на рік пройтися по навчальних корпусах, подивитися, зауважити кому слід, присоромити; якщо ж слово не допомагає, то віднести певні витрати на особистий рахунок марнотратникам. Можна і треба. Інакше до чого дійдемо? До ручки, як кажуть? Вже цього досягли. Далі нікуди. Якщо ж невистачає бажання пройтися по інших корпусах, то хоч би в тому, де знаходяться кабінети самих же керівних товаришів — у 3-му, — колинебудь подивилися, насамперед — проректор з адмінгоспроботи І. П. Радько разом з головним енергетиком, комендантом, начальником відділу АГЧ вказали б численним електрикам, вахтерам, прибиральницям, гуртом визначили б, хто має на це звертати увагу, як натискувати пальцем на вимикач, щоб недопускати такого марнотратства.

Ось недавно переведено стрілки годинників на годину назад, щоб вранці, оскільки день все коротшає, то певний час можна обходитися без електроосвітлення. Адже за цю годину, що пізніше починається робочий час, немало зекономиться електроенергії по закладу, вулиці, району, місту. А якщо взяти в масштабі області, республіки (держави), всієї країни — цифри заощаджень струму й ламп будуть величезні. Але про це ніхто в нашому вузі чомусь не хоче й думати. Факти ж — вперта річ. Так ось і з перших днів цього місяця та безгосподарність не припиняється. О 9-10-й годині, під обід і після пройдіться по згаданому головному корпусу — аж в піт кидає від тієї ілюмінації, що сяє без потреби. На першому поверсі при сонці ж в обох крилах — сліпить зір електросвітло. На другому — подібне. Тут в лівому крилі коридору при переході на третій поверх — над дверима аж 3 трубки — лампи, як електрозварка, б'ють в вічі, вище — над вікном — теж лампочка, а вже на третьому — як скрізь по коридору. Оце якраз неначе освітлюють посилено, де закінчується територія між кафедрами політології (зовсім донедавна гучнішою була назва: наукового комунізму. О!) та політичної економії, які розміщуються відповідно на цих поверхах. Ну чим не переконлива наочна агітація, ілюстрування до лекцій з нашої безгосподарності! Кращої й не знайти. Тоді випускники, поїхавши на роботу, мають на кого посилатися, як їх учили, так і діятимуть, керуючи в колгоспах і радгоспах...

Ідемо центральним входом. На східцевій площадці з першого на другий поверх над величезним вікном 3 електролампи сяють цілоденно, освітлюючи голизну стін. На третьому поверсі, біля дверей актового залу, де аж 10 вікон (вони в два ряди), ще й плафони сяють, освітлюючи по кутках обдерті стіни перекошений портрет Леніна (остерігатись, щоб не впав на голову?), величезні на стелі плями — це свідчення, що були дощі, від чого шматки штукатурки обсипалися в закутках, а решта ось-ось гепне комусь на голову. Навпроти на все дивиться з пам'ятника на весь зріст Ленін, причому — подивіться — випрямленими кількома пальцями правиці вказує на все це неподобство щодо електроенергії та використання «лампочок Ілліча». Невже ж і це нікого не присоромить? Що, і він не авторитет? Якщо для декого зараз, то ця безгосподарність була ж в академії й до перебудови!

Так було у нас позавчора, вчора, Аж ніяк не можна допускати, щоб тривало сьогодні, завтра, післязавтра. Досить. Що рекомендуємо? Подвоїти, потроїти штати адміністративно-господарської частини. Тоді, може, один хтось з них за посадою помітить, що вдень сяють лампи, і дорікне заступнику (помічнику проректора АГЧ), третій на вимогу цього зробить зауваження четвертому, той — п'ятому, а сьомий чи дев'ятий, нижче якого нема, вимкне світло. І все. Як говориться, ніяких проблем. Хоча — ні. Є, як бачимо.

О. СТЕЦЕНКО,
Г. ЯЦЕНКО.

За горами гори...
Фото В. Петрова.

РЕСПУБЛІКАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ МОРФОЛОГІВ

Намагання зрозуміти будову живого організму завжди приваблювало увагу багатьох людей. І не випадково в усьому світі при вузах медичного та ветеринарного профілю (часто вони знаходились при одному університеті) будували анатомічні театри. Вхід туди був вільний для всіх. На лекції чи демонстрації нового приходили навіть королівські сім'ї, державні діячі. Анатомією займалися не лише спеціалісти, але й люди, інтереси яких були, здавалося б, далекі від цієї спеціальності. Тобто, сучасні знання з морфології грунтуються на даних, які впродовж століть збиралися тисячами людей.

Але хто ж сьогодні займається морфологією у нашій країні, на Україні? У системі ВАСГНІЛ і новоствореної Української академії аграрних наук серед десятків науково-дослідних інститутів та станцій немає жодного ж такого чи хоча б лабораторії морфологічного профілю. Вся сільськогосподарська морфологія базується лише на плечах викладачів вузів. Спеціалісти переконалися, що сільськогосподарська морфологія не матиме великого значення як наука і зостанеться без широкого застосування до тих пір, поки не буде теорії, яка визначатиме значення форм і будову тваринного організму. Морфологія не повинна обмежуватися вузькими питаннями практики, а й виконувати широкі порівняльно-анатомічні дослідження на різних рівнях структурної організації тварин, з вивченням великої кількості видів і з використанням сучасних методів. Не можна активно втручатися в живий організм, не знаючи історії їх становлення. Адже морфологія зберегла своє значення фундаментальної біологічної науки; є базисом для розвитку багатьох біологічних дисциплін. Зокрема, вона тісно пов'язана з розвитком ветеринарії, тваринництва, медицини, охорони зовнішнього середовища і т. д.

У кінці вересня в Українській сільськогосподарській академії відбулася республіканська конференція «Морфо-екологічні проблеми в тваринництві і ветеринарії». Її провозили УААН, Українське республіканське правління НТТ сільського господарства, УСГА. На конференції виступали вчені сільськогосподарських вузів та науково-дослідних інститутів України, Інституту зоології, Київського та Чернівецького університетів Київського, Кримського, Донецького, Полтавського медінститутів, педагогічних вузів, а також гості з Москви, Санкт-Петербурга, Барнаула, Омська, Оренбурга, Ульяновська, Катеринбурга, Нальчика, Ставрополя, Азербайджану, Білорусії, Башкирії, Бурятії, Казахстану, Молдавії, Латвії, Таджикистану, Татарстану, зарубіжні — з Польщі, Чехословаччини. Усього в роботі взяло участь понад 200 вчених. Було заслухано та обговорено 160 доповідей і повідомлень.

З доповіддю «Про місце морфологічної науки серед інших ветеринарного профілю» виступив автор цих рядків. Про вплив шкідливих речовин зовнішнього середовища на організм тварин повідомив проф. сор П. М. Мажуга (Київ). Його доповнили співробітники кафедри анатомії Київського інституту. Яким чином рух впливає на організм тварин, показали в доповідях професори І. В. Хрустальова (Москва) і Б. В Криштофорова (Сімферополь).

Питанням інервації, кровопостачання, будови сом свійських тварин і птиці присвятили виступи вчені Білоцерківського СГІ.

В доповідях вчених кафедри анатомії і гістології УСГА висвітлено питання особливостей будови скелету, м'язів і харчової трубки у тварин, які визначаються різною видовою особливістю, віком, утриманням та характером зовнішнього оточення. Морфологічне обґрунтування технологічних, профілактичних і лікарських прийомів у вівчарстві і птахівництві представили вчені Харківського ЗВІ. Вивченню морфологічних особливостей скелету і внутрішніх органів карпатської м'ясної породної лінії свиней присвятили виступи вчені Львівської академії ветеринарної медицини. Цікаві дослідження по вивченню сом та нутрощів свійських тварин провели професори К. А. Васильєв (Улан-Уде), Ю. М. Малофеєв, І. С. Ржаницина (Барнаул), Л. П. Тельцов (Саранськ), В. О. Костенко (Одеса).

Вивченню нервової та судинної систем свійських тварин були присвячені повідомлення професорів Ю. Ф. Юдичева, П. О. Ільїна (Омськ), М. А. Жеребцова (Ульяновськ), Р. Х. Шакірова (Казань), Р. Б. Рустамова (Азербайджан). П. В. Груздева (Ставрополь) Л. П. Коврикової (Вітебськ), М. Лакомого (Польща), Л. Малиновського (Чехословаччина). Про використання сегменту жовчного міхура собаки для пластики холедоха говорили вчені Полтави.

Слід зазначити, що найповніше представили наслідки своїх досліджень вчені-морфологи тих шкіл де існують давні, традиційні зв'язки з академічними та медичними закладами. Як і на першій конференції, у своїй постанові учасники цієї звернулися до президії УААН з пропозицією створення лабораторії морфологічного профілю, приділяти більше уваги цій науці.

С. РУДИЙ,
голова оргкомітету, професор.

БУРЯ В СКЛЯНЦІ ВОДИ

Цей тривожний сигнал в деканат агрономічного факультету напередодні неділі з поля радгоспу імені Г. Жукова Переяслав-Хмельницького району Київської області, де трудяться студенти 2-го курсу на збиранні врожаю сільськогосподарських культур (зараз — моркви), до того ж, саме з уст директора господарства В. М. Клименка — був, як грім серед ясного неба. Чому так? Бачте, майбутні вчені агрономи, мабуть, як ніхто інший (технологи полів!) традиційно зарекомендували себе сумлінністю в роботі ,на ланах ставилися до рослин так, як ото мати до немовляти, — ніжно леліяли тендітні сходи майбутніх урожаїв різних культур, з безмежною любов'ю в очах дивилися, вивчали секрети підвищення врожайності, підживлювали, пестили, щоб якнайкраще розвивалися. Хто ж, як не агроном, і має турбуватися про його величність — урожай? Дбайливо, з належною дисциплінованістю ставилися вони до збирання ужинку літа й осені — власне, так і належить справжнім господарям.

Аж тут таке: ті ж юнаки і дівчата, які торік, будучи першокурсниками, працювали восени в цьому ж радгоспі добре, тепер, другокурсники вже, чомусь стали невпізнанними — наче їх хто підмінив: з першого дня стали уточнювати, чому завищені, на їх думку, норми виробітку, науково необґрунтовані, бо цьогорічний врожай моркви далеко нижчий від минулорічного, отже, нині виконати плановане нікому не вдається. Це непорозуміння з обґрунтованістю норм виробітку з відповідною оплатою призвело до того, що кілька днів наполовину марнувався робочий день, галасували, мало не бойкотували, погрожуючи що за таких умов не мають бажання взагалі працювати тут. Справді: люди за рік стали дорослішими, зміцнілими, а на виконанні норм ніби навпаки сталось з ними... І ото через неузгодженість обох сторін — студентів і керівництва господарства — в перший же день, за висловом директора радгоспу, почали навіть не об 11-й годині працювати, а о 15-й 30. Василь Михайлович додає до сказаного ним:

— Я ще не бачив такої нерозпорядливості, як цієї осені. Он першокурсники цього ж факультету, пригадується, 100 чоловік за два тижні зібрали 802 тонни моркви, на тому ж полі. А ці —а за тиждень лише 105 тонн. Задоволені були ми торік, студенти — нами: 30 чоловік нагороджено грошовими преміями, всі — грамотами радгоспу, заохотили й викладачів, хоча тоді були важчі умови з транспортом — невистачало машин, тому змушені зібране кидати частково в купи, потім же повторно збирати моркву для відправки з поля. Але завдання перевиконували. Тоді районні служби підводили щодо транспортування, тепер у нас все було напоготові, але 6 вантажівок поїхали ввечері впорожні. Справедливості ради, зазначу, що лише одна група студентів працювала до 20-ї години.

Директор — не новачок у радгоспі: зокрема, тільки на цій посаді друге п'ятиліття розміняв, до того 10 років був головним агрономом, отже, досвіду йому ні в чому не бракує. Згадує добрим словом торішнього керівника студентів О. П. Антонця, бо ж від тих, хто очолює молодь багато залежить в роботі. А про цьогорічного керівника нічого хорошого не може сказати, бо хоча навіть два намічалося, то одного — кандидата наук М. І. Христенка тут і в вічі не бачили, а другого — аспіранта М. Г. Хитрука з перших годин роботи ніхто не слухався, і той невдовзі розписався у своїй безпомічності, давши навіть письмове пояснення, що студенти «неуправляємые», після доповідної сказав, що прихворів і накивав п'ятами з радгоспу. Ось цей документ директор негайно й доставив в деканат. Відсутність старшого призвела: колектив став на зразок човна без керма і вітрил — спрямовувало, куди попало. Цю як основну причину «саморозпуску» колектив наводить т. Клименко, і з аргументами неможливо не погодитися.

Студенти характеризують керівника свого як безвільного, що «йшов на поводу в директора»; то, заявляють, що й без нього обійдуться, легше буде. Якщо аспірант для них не авторитет, то де ж кандидат наук? Виявляється, т. Христенко з відома заступника декана ухилився від цього серйозного доручення кафедри (та й усього факультету!), пославшись, що самому треба щось робити по господарству: відвезти чи привезти картоплі, нечітко мотивував, хоча, як на те пішло, таку і подібних сотні «причин» міг кожен завжди виставити, але це аж ніяк не об'єктивні. Просто, молодий науковець проігнорував, з думкою колективу кафедри не порахувався. Ставився до доручення, м'яко кажучи, несерйозно. Одначе й до нього можуть так поставитися як до майбутнього члена колективу саме цієї кафедри, де хоче постійно працювати. Ось що мало б насторожити молодого науковця. І мабуть кафедра скаже йому в вічі все, що думає про нього.

У перший же день про «базарювання» студентів з адміністрацією радгоспу дізнався заступник голови Московського райвиконкому народних депутатів М. В. Піцик, побувавши тут. Складається якась далеко не позитивна думка про порядки в сільгоспакадемії. Невже це на користь загальної справи, оскільки овочі заготовляються саме для нашого району? Цікаво, що той же т. Христенко «вирішив» своє питання про уникнення керування студентами — поза завідуючим кафедрою, який покладав на цього надії. Тому, коли заступник декана О. Л. Скрипльов подзвонив додому ввечері професору О. С. Устименку й розповів про те, що студенти опинилися без жодного керівника, той відразу вирішив наступного ж дня побувати там. Але вранці — у нього перша «пара» — лекція, в кінці дня — дві ще в заочників. Та відразу після першої лекції він з доцентом О. Я. Шевчуком уже були в дорозі.

Неблизько це — десь 85 кілометрів, не рахуючи мандрування по полях потім. В дорозі виявилось, що назад не вистачить бензину, і щоб не запізнитися потім на 5-у й 6-у «пари», довелося для прискорення — уникнення величезних черг біля бензоколонок вдатися до послуг комерційної, де бензин втричі дорожчий, зате не збирається зовсім машин. Не рахуючись з власними витратами, продовжували маршрут. А ще раніше вже там знаходилися обидва заступники декана, представник навчальної частини В. Л. Матвієнко. Скрипльов сказав, що в студентів уже нема претензій, робота набирає темпів, надолужать упущене, з'ясували щодо нормування, хлопці для чіткішого обліку зібраної моркви виділяють чергового на ваги.

Директор резонно зауважує, що порушувалися умови договору з першого дня: мало прибути 100 студентів, по телефону з УСГА повідомили напередодні, що буде 75, приїхало — 54, потім, не цього дня, — ще 5. Такої неорганізованості ніколи не було. Бідкається керівник господарства: ще б хоча чоловік 10. Але ж і при тому не дорахувалися б більше чверті запланованої кількості. По-своєму заклопотаний директор: єдине не господарство в області, що виконує плани здачі моркви, столових буряків, отож ці культури не те що не залежуватимуться в магазинах киян, а й постійно відчуватиметься нестача їх. Тому треба квапитися з збиранням, щоб не допустити ні найменших втрат. А тут неув'язки розрахункового характеру, організаційного в роботі.

Представники факультету запевнили, що наступного ж дня вирішать, хто керуватиме студентами. Ось з цього б треба було відразу починати, наголошували і директор, і голова профкому господарства. Нічого сказати на виправдання начальству факультету. Хоча й від них не все залежить було передбачено, наприклад, щоб не тратити кілька днів на врегулювання норм, розцінок. Видає морква 220 центнерів з гектара. Місцями так затвердів грунт, хоча й торфовики, що нерідко обривалося бадилля, а її ніяк не витягти. Звичайно, втрати наяву, бо не будеш же з-за однієї-другої довбатися палицею в землі — не виконаєш за день й півнорми. Вона — 420 кілограмів на кожного, потім (у зв'язку з тим, що значно нижча врожайність від торішньої) зійшлися на 355. Та практично й цього досягти ніяк. За передбачений строк робіт торік мав кожен зібрати 8 тонн, цього року — 5 тонн 750 кілограмів.

Бідкається директор, що цього року морква за рентабельністю не вийде, мабуть, і на 10 процентів, тоді як торік мали 39%. Плата студентам становить 13 крб. за тонну (цього року). Цю цифру, щоб легше збагнути, давайте зведемо до одного показника, це — 1,3 копійки за кілограм, здають державі — по 38 коп., купуємо в магазині — по 60 коп (така ціна була на день нашого перебування в радгоспі —в першій декаді цього місяця). Студенти, дізнавшись, що за місяць зможуть заробити десь 120, може, 150 крб., заявили, що стільки платять їм, аби вчилися. А це — робота, і нелегка: встають о пів на 5-ту годину ранку, о 6-й уже на полі, закінчується робочий день з потемнінням. Фактично понад півдоби триває зміна — що в дійсності більш, як півтори заводських. І так з дня у день, без вихідного. Їм казали, що торік он мали студенти і по 140 крб. — непогано. Це ще як дивитися, якщо врахувати тривалість зміни і складність роботи.

Дехто може сказати: подумаєш — хіба складно рвати з землі моркву, обламувати стебла і кидати в ящик, повний — в контейнер, а там — вантажити — і все. Це говорити легко «і все». А якщо від світанку до смеркання щодня оце рвання, то рукам добре дається, що, дивись, і ложка здаватиметься гирею: пальці набрякають, кисті, м'язи з потріскуванням потім, не розгинаєшся день — ломить кості. Одним словом, кожен з теоретиків може легко переконатися на собі навіть за день (пригадуєте, на суботнику чи недільнику на полі?). Тож не поспішайте картати студентів, що лінуються. А ви б як, на їх місці будучи, працювали?

М. МАЩЕНКО.
(Далі буде).

СУВОРА ДІЙСНІСТЬ

Тарган ще маленький...

Любов'ю до тваринного світу в цілому і шкідливих комах зокрема відзначаються працівники їдальні № 12-13 тресту студентських їдалень, що знаходиться у студмістечку держуніверситету та сільгоспакадемії.

— Дивіться, тарган повзає! — вигукнув наш кореспондент А. Марциновський і звернув увагу працівників їдальні на цю нахабну істоту, яка спокійно прогулювалася поміж шматками хліба.

Повідомлення було сприйнято з олімпійським спокоєм і викликало навіть жарт:

— Він же ще маленький, — відповіла, посміхаючись, касирка.

— До того ж, мабуть, голодний, — додала інша тітонька з обслуговуючого персоналу. — Адже влітку ми не працювали...

Посміялися. Таргана ніхто не прогнав. Нехай ще підросте, вирішили працівники підприємства громадського харчування.

Що ж, нехай. За майбутнє комахи можна бути спокійним: у їдальні вона не пропаде. Основи нормального існування їй тут забезпечено.

Даремно турбуватися і про здоров'я та нерви працівників згаданого закладу. Справа в тім, що ця їдальня згадувалася в одному з номерів журналу «Перець» за нинішній рік.

Минув час, а зрушень нема ніяких. До відверто без'якісних, м'яко кажучи, страв додалися й таргани. У цій їдальні вони почувають себе, як у рідній стихії.

А от студентам можна поспівчувати. Не від хорошого життя вони кажуть: «Годують, як у концтаборі!» Мають рацію. Дуже схоже.

(«Київський вісник»).

НУ І НУ

РЕПЛІКА ЧИТАЧІВ

Була-жила собі в УСГА кафедра історії КПРС. Потім вивіска змінилася (перебудова!) на: кафедра політичної історії. З настанням цього, нового, навчального року ще таблички помінялися (викладацької кімнати, завідуючого, науково-методичного кабінету, лекційної аудиторії), що тут кафедра історії України. Все ясно, зрозуміло. Але одна табличка чомусь викликала у багатьох читачів якийсь внутрішній протест, незгоду в чомусь, і посипалися до нас, у редакцію, спеціально з цього приводу телефонні дзвінки, непередбачені візити викладачів (і не тільки їх) не лише з цієї, а й ряду інших, зовсім далеких від суспільствознавчих дисциплін кафедр з запитанням, як це розуміти:

«зав. кафедрою історії УКРАЇНИ Л. Ю. Береншейн».

У таких випадках кажуть: коментарі тут зайві.

Одначе своєрідною була дія товаришів, яких бентежила саме ця табличка: невдовзі на дверях на місці цупкого ватманського аркушика з написом біліли лиш шматочки біля кнопок по кутках — хтось спересердя видер. Тоді з'явився так: «Зав. кафедрою історії України», без прізвища. А суть? Та ж сама. А Козьма Прутков казав: дивись у корінь. Мабуть щось тут не тее — то, не гаразд. В чому ж справа? Людям не заборонять думати — не ті (чорні) часи. Невже не прислухаються до думки громадськості?

УЧЕНІ УСГА — СЕЛУ

А ВИРУЧИТЬ — КУКУРУДЗА

Вже при одній згадці про кукурудзу дехто з посмішкою може зауважити: «Це всі ми проходили...». Мовляв, при М. С. Хрущові багато про цю культуру говорили, писали, доводили, переконували, що перспективна. та щось не створили тоді достатку продуктів тваринництва. Тоді справді багато говорилося й робилося в пропаганді кукурудзи як на силос так і на зерно. Та була, як це нерідко в нас трапляється, одна крайність, коли змагалися, хто більше посіє її, навіть часом за рахунок площ хлібів, зате з часом стали дивитись на неї у колгоспах і радгоспах мало не як на взагалі другорядну культуру; різко зменшувалися площі посівів, що теж було не чим іншим як другою крайністю. Досвід же багатьох господарств свідчить, що при належній увазі до кукурудзи вдосталь щороку заготовлялося соковитого корму для худоби на зимівлю, отже, ця галузь не знала голодного пайку, що траплялося в непередбачливих господарів.

А про те, як на одній площі мати, образно кажучи, подвійний-потрійний урожай зеленої маси кукурудзи на силос, останнє п'ятиріччя повністю займається доктор сільськогосподарських наук, професор Української сільськогосподарської академії, з дідапрадіда потомственний хлібороб з Полтавщини О. С Устименко. Олексій Степанович все життя своє присвятив турботі про підвищення врожайності зернових культур. Цю любов до землі він прищеплює й студентам на лекціях, практичних заняттях, по-батьківському турбується про підготовку молодої гідної зміни науковців, і його колишні аспіранти з глибокою повагою згадують, звертаються за порадами, допомогою, хоча самі давно стали кандидатами наук і мають неабиякі наукові здобутки.

Професор узяв за правило: наука має розвиватися за умов, коли теорія тісно пов'язується з практикою. Не рахуючись з власними затратами часу, а також на «Волгу», вчений з аспірантами, серед яких є й молодий кандидат наук, за сотні кілометрів з ранньої весни до пізньої осені у свої вихідні, під час відпусток мандрує по полях не тільки столичної області України, а також й Чернігівщини, Черкащини, ясно, й рідної не забуває, буває і в інших. Буває, через поломки (машина давненько відслужила свою довгу дорогу ,можна б і піти назустріч вченому замінити її, тим більше, що, придбавши у вузі легковий транспорт, багато хто з доцентів і професорів, наукових співробітників використовують лише в поїздках на дачі, а Устименко й садової ділянки не дочекається) доводиться залишати автомашину в тому чи іншому селі, а самому добиратися попутнім транспортом у Київ, щоб потім з придбаними деталями поспішати на ремонт свого. І це не лякає вченого, бо весь поринув у науку. Справді: торік, наприклад, врожайність силосної маси кукурудзи сягала 1050 центнерів з гектара, тоді як своя, районована традиційно давала 300—400 центнерів. Заради цього варто ризикувати ненадійним і власним транспортом, і часом нехтувати затратами на пальне, амортизацію не рахуватися.

Часом, буває, погода не з гарних, та вчений квапиться в дорогу. Коли йому пробують хтось з молодих помічників говорити, що може б, утриматися від поїздки, посилаючись на непогоду, професор з удаваним гнівом відповідає їм:

— Ви що, мене не поважаєте? То любіть хоч кукурудзу. А я чи вона вам дорогі?

Відповідь: кукурудза й звичайно ж, професор. Бачать задоволену посмішку мудрого свого наставника аспіранти, його вихованці— молоді наукові співробітники. Умудрений науковим і життєвим досвідом, професор знає, що вчителеві треба повторитися в своїх учнях — такий смисл життя людини, якщо вона хоче, щоб її з вдячністю згадували нащадки. Ось і турбується Олексій Степанович про надійну майбутню зміну в науці, де ще безмежне поле діяльності...

Один з багатьох вихованців УСГА — нинішній голова колгоспу «День урожаю» Обухівського району на Київщині О. В. Гребінь Олександр Володимирович тут опинився якось випадково, бо сам з Вінницької області, де виріс, працював у колгоспі. А випадково став тому в «Дні урожаю», бо коли навчався в сільгоспакадемії з двома земляками, то був однокурсник саме з Обухівщини, який так захоплено розповідав про своє село, щирих серцем односельчан, що коли на його запрошення друзі поїхали до нього в гості, то потім згодом, не тільки сам, а й з обома вінничанами перейшли сюди на роботу Ніякої роботи не цурався Гребінь. Оскільки за фахом не було посади, то на пропозицію голови правління тимчасово побути обліковцем у рільничій бригаді, де вкрай потрібний був тоді там спеціаліст. погодився. Минуло кілька років, коли й бригадиром, агрономом був, — колгоспники придивилися до молодого спеціаліста й обрали головою, бо справді хороших господарів цінують.

Не забув випускник УСГА своїх професорів. особливо налагодив тісні творчі зв'язки з відомим вченим О. С. Устименком Коли зайшла мова про сорти кукурудзи на силос (кілька літ тому), то Олександр Володимирович охоче взявся за цю — «КОЖ-6», яка вже 3-й рік: спочатку було 14 гектарів, потім — 30 га, нині — 60. Вона вдвічі з гаком вища від звичайних, районованих сортів, ясно, врожайність зеленої маси подвійна. Не нахвалиться голова новинкою: адже за рахунок того, що висока врожайність зеленої маси. фактично площі займає вона половину менше, отже, й затрат на обробіток грунту, як і сівбу та косовицю. А вивільнені, скажімо, якісь понад півсотні гектарів можна ж з користю для загальної справи використати під інші культури.

Приїхали на лан кукурудзи голова з професором. уважно оглядають рядки. як косять, чому місцями нерівномірно розвивалися рослини. Де загущено сівбу, то бадилля тонше, ніжніше, а ось подекуди розріджені — висотою не нижча, але стовбури товстелезні, аж ножі передчасно виходять з ладу, доводиться додатково гострити, не обходиться без почастішання поломок механізмів збирального агрегата. Кращого сорту досі не знали тут. треба лише ретельніше дотримуватися агротехніки вирощування, строків сівби, обробітку. На стеблі — по кілька початків молочно-воскової стиглості, тож силос поживніший, смачніший. Аналізи показують: в стеблах, листі значно більший порівняно з іншими всіма сортами вміст цукристості, більш стійка вона до понижених температур, свіжозелена до глибокої осені, коли всі інші сорти вже геть посохли.

Молодий голова гаряче береться за роботу, вже думає про перспективи села, каже, що можна так зробити, що не звідси, а навпаки, сюди бігтимуть люди жити. А без мрії, як стверджує пісня, не можна жити. Ідемо селом, і голова пояснює на ходу: тут вже наступного року буде просторий дитсадочок, є ясла, а он там— школа, клуб. Власне, думають про цілий культурно-спортивний комплекс.

Пояснює Олександр Володимирович:

— Або взяти громадське харчування. Буфет у селі — це не те, просто називатимуть його забігайлівкою на горе матерям і дружинам за чоловіцтво, яке призвичаюватиметься. А ми вирішили побудувати таке кафе, щоб там за помірну, зовсім невелику плату в банкетному залі трудівники села відзначили свято народження дитини, весілля. ювілеї тощо. Бо що досі? В таких випадках десь тиждень найняті майстри лагодять у дворі бажаючого тимчасовий навіс від дощу, шукають по вулиці посуду, ложок, виделок. стаканів та ін. Нелегко й з продуктами, щоб дістати, й було, як кожен скаже, «як у людей», наприклад, на весіллі. Після торжеств в одному місці таким чином організовуються в когось іншого. А вже опісля — всім клопоти по розбиранню того навісу та інших потрібних прибудов— теж клопоти, вважай, на тиждень. Всіх цих турбот не знатимуть люди, якщо до їх послуг буде зал у кафе зі всим необхідним. І все торжество замість тижня триватиме день чи вечір. І музика буде справді сучасна, за вибором і смаком замість традиційних подекуди гармошки з бубном, в усьому репертуарі яких незмінні лиш «краков'як» і «полька» (хоч і «на два боки»).

Слушні роздуми голови. В час других, так званих «зелених», жнив нелегко натрапити на головного агронома. Нам вдалося. Це — А. П. Граб. Анатолій Прокопович про кукурудзу ще охочіше розповідає:

— Видає по 550 центнерів з гектара. Але мушу з прикрістю зауважити, що не менше 100 центнерів ще губиться на кожному гектарі, бо недосконала техніка. Земля встелена зеленою масою: оце вперше пустили силосний комбайн «КСС-2,6», хоч непогана машина, та все ж не може нас задовольняти, бо до цієї високостеблої кукурудзи вже ніяк піднімати вверх і висувати наперед мотовило. До нинішнього року збирали комбайном «КС-100» — ще значно гірше було. Той гетьнепридатний тепер. Свої, колгоспні, раціоналізатори й винахідники дещо роблять, щоб вийти з такого становища, яке склалося, одначе краще б це вирішували заводські конструктори. Врожайність цієї кукурудзи радує, бо ж раніше ми не знали вищої від 350 центнерів маси з гектара. Тимчасом кожному ясно, що буде вдосталь кормів громадському тваринництву — будуть і молоко, й м'ясо в магазинах.

...А з поля до тваринницьких ферм, де силосні ями й траншеї, накатаною до биску дорогою все мчали самоскиди з зеленою масою кукурудзи. Недаремно колгоспники кажуть: будуть корми — не бійся зими. Саме силос дуже виручить. З кукурудзи, до якої причетні й науковці головного хліборобського вузу України.

М. ДМИТРЕНКО.

✦ ✦ ✦

...Десь ген-ген в гущині височенної кукурудзи надтужно гудів трактор, якого й при наближенні не було видно, як і силосного комбайна та автомашину, що швидко наповнювалася зеленою масою на силос. Виявляється, кукурудза завдає неабиякого клопоту, хоча це турботи й з тих, яким раді. А клопоти, бо така видалася висока, що важко й косити — он мотовило підняти — вище вже ніяк, та й доводиться брати не сповна загінку, щоб уникнути ускладнень при косовиці й поломок агрегата, змушені додатково гострити ножі... Зате взимку, коли буде справді важкий екзамен тваринникам, обійдеться благополучно з худобою — успішно вироблятимуться молоко, м'ясо. До того ж, цьогорічна зимівля буде ускладненою через небагатий запас інших, крім соковитих, кормів. Ось кукурудзяний силос і виручить.

Це — косовиця кукурудзи в колгоспі «Жовтень» Обухівського району. де вродила вона порівняно з іншою районованою, що була за традицією, більш як удвічі краще. У два рази з гаком і вища собою, свіжозелена ,запашна, як чай. Звичайно, якщо закладати силос з додаванням до кукурудзи інших. грубих, кормів, вдумливо це робити, то буде він повноцінним — поживнішим, ніж звичайний. А за високу врожайність цієї культури колгоспники вдячні професору Української сільгоспакадемії О. С. Устименку, який порадив вирощувати саме цей сорт, допоміг придбати насіння, бував тут, коли сіяли, обробляли поле механізмами. радив, консультував. Торік вирощували тут жовту кукурудзу, цього року — білу. От і зважують, підраховують, яка з них краща. Хоча, як на те пішло, обидва сорти забезпечують мати такий запас силосу. що й залишається з настанням літа, тож, по-дружньому, виручають і сусідів. якщо в когось невистачає кормів для зимівлі громадського тваринництва. Часто радяться голова колгоспу І. О. Хондич та О. С. Устименко, обидва збагачуючись досвідом.

М. ЯКОВЕНКО.

Спорт

На землі Балтії

Цими днями на землі Прибалтики проходив ряд спортивних змагань, участь в яких брали і студенти нашої академії. До речі, досить успішно. Так, четвертокурсник економічного факультету, майстер спорту С. Базаєв посів 2-ге місце на міжнародному турнірі «Кубок Балтики» з силового триборства. А студентка другого курсу ветеринарного факультету М. Сергіні відзначилася на відкритому «Кубці Прибалтики» з кінного спорту. Вона виборола два перших місця: в конкурі — молодих коней та американському і 2-ге — в «Осінньому призі». Тренує її А. В. Скабард.

Ю. УСАЧОВ,
старший викладач кафедри фізвиховання.

* * *

СЕЗОН ПОЧАЛИ В БІРЖАЇ

(Закінчення Поч. на 1-й стор.).

— Чому ЦСКА, посівши четверте місце, відмовився від виступу у Кубку Корача?

— Наскільки мені відомо, через фінансову скруту. Немає валюти на переїзди, оплату арбітрів і таке інше. Грати в європейському Кубку — справа надто обтяжлива. Адже тепер гроші на все шукай сам...

— Хочу побажати вам успішного сезону. Наші читачі, а серед них багато шанувальників баскетболу. уважно стежитимуть за виступами «Будівельника».

— Ми завжди дорожили увагою наших шанувальників. Спасибі їм. До зустрічі на наших матчах.

О. ЛИПЕНКО.

НОВИНИ

Виконав норматив майстра

Ряди майстрів спорту, які навчаються в нашій академії- цими днями поповнилися. Так, студент лісогосподарського факультету Олександр Коснюк виконав норматив майстра спорту СРСР з легкої атлетики (тренер —Н.О.Леоненко).

НА ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ

20 м 15 см — такий результат продемонстрував третьокурсник зооінженерного факультету Олександр Багач на змаганнях за Кубок СРСР з легкої атлетики в штовханні ядра. Він дозволив Олександрові стати володарем цього Кубка. Разом з цим наш вихованець здобув право стати членом збірної команди країни з легкої атлетики на Олімпійських іграх, що пройдуть в 1992 році в Барселоні. Тренує спортсмена заслужений тренер І. А. Паламарчук.

(За повідомленнями корпункту).

ДО УВАГИ АБОНЕНТІВ

В ряді відділів і служб УСГА змінено номери телефонів:

деканат факультету агрохімії і грунтознавства:
стаціонар 267-81-58, вн. 31-58;
заочне відділення 267-80-99, вн. 30-99;
кафедра агрохімії:
завідуючий 267-80-93, вн. 30-93;
викладацька 267-88-19, вн. 39-19;
препараторська 267-88-01 вн. 38-01;
кафедра загальної, фізичної і колоїдної хімії:
завідуючий 267-88-45, вн. 38-45;
викладацька 267-88-97, вн. 39-97;
лабораторія фізико-хімічних методів дослідження 267-85-57, вн. 35-57.
кафедра органічної і біонеорганічної хімії:
завідуючий 267-80-93, вн. 30-96;
викладацька 267-88-65, вн. 38-65;
кафедра аналітичної та неорганічної хімії:
завідуючий 267-80-32, вн. 30-32;
лабораторія хімії фосфатів 267-80-50, вн. 30-50;
викладацька 267-88-95, вн. 38-95;
лабораторія агроекології 267-88-05, вн. 38-05.

Роздуми авторів публікацій у нашій газеті не завжди в усьому можуть збігатися з точкою зору редакції.

«За сільськогосподарські кадри» — орган ректората и совета трудового коллектива ордена Трудового Красного Знамени сельскохозяйственной академии. (На украинском языке).

Засновник — УСГА.
Газета виходить — по вівторках.
Друк високий.
Формат — А-3.
Тираж — 1700 примірників.

Редактор М. МАЩЕНКО.
Адреса редакції: 252041, Київ-41, вул. Героїв оборони, 15, кім. 25-а, 3-й уч. корпус, тел. 267-82-09, внутр. — 32-09;
ПИШІТЬ, ДЗВОНІТЬ, ЗАХОДЬТЕ.

Друкарня Південно-Західної залізниці. вул. Лисенка, 6. Зам. 1699.

До уваги читачів: ГАЗЕТА ЗАВОЗИТЬСЯ В УЧБОВІ КОРПУСИ № 1,3, 4, 10, 12.